

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sroda dnia 20 grudnia 1911 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 8 wiecz.

Adres telegraficzny "Łódź Kurjer".

Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieznaczone z góry ceną, autorzy w nich nie będąc nie będąc.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośzenie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. TELEFON Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobnie ogłoszenia 1 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowo: 1 str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwycz. po 12 k. za wiersz petytowy i wiersz wiersza.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń "Promień", Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierz: Al. Bielas, Pocz. Tram Nowy Rynek WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metzki i S-ka.

Teatr Popularny. **Dziś**, wiecz. *W pogoni za wdowienstwem* **Jutro**, wiecz. *Rewizor z Petersburga.*

Dnia 21-go i 22-go b. m. będą rozdawane bezpłatnie

w SKŁADACH APTECZNYCH

M. LISIECKIEJ, Piotrkowska 50, ■ ST. MAJEWSKIEGO, Piotrkowska 124

próbne flakony Perfum i Wody kolońskiej

Ostatnia Nowość

ADORABLE

Tow. udoskonalonej Perfumerji

S. I. Czepelewiecki i S-wie w Moskwie.

Dnia 12/25 Grudnia, w poniedziałek 1911 r. w **Sali Koncertowej** odbędzie się

Wielki Koncert ogólnie znanych słóstr **Leji** (skrzypce) **Anny** (wielonozela) **Luboszyca** i znakomitej artystki operowej **W. M. Pietrowej Zwancowej**

ze współudziałem **P. S. LUBOSZYC** pianisty **Bilety do nabycia** w składzie instrumen. muzycz. **J. M. Kamienieckiego** Piotrkowska 90. Szczegóły w afiszach.

Sala Koncertowa. W Czwartek dn. 21 grudnia r. b. Sala Koncertowa.

Wielki Koncert **Silvio BOUJOUCLI**

(fortepian).

Ceny popularne. **Wieczór Liszta.** Ceny popularne.

Bilety do nabycia w składzie fortepianów Grzegorzewskiego Piotrkowska 117. 875-4-1.

Proszę się przekonać, że **prezenta**

na gwiazdkę najlepiej można kupić

Nr 35 Piotrkowska Nr 35 Skład apteczny

Perfumerja

M. ...ULLEN.

Dzisiejszy numer składa się z 8-miu kolumn.

Kalendarzyk.

Sroda, d. 20 grudnia 1911 r.

Dziś: Teofila.

Jutro: Tomasz Ap.

Czas odnowić prenumeratę.

Głupota.

W dzienniku żargonowym „Moment”, wychodzącym w Warszawie, pisze niejaki p. Priłucki:

„W teatrze Wielkim” i „dramatycznym” grają jeszcze przecież po polsku. „Ogród Saski” jeszcze się nie nazywa „Gan-Szmuel”. Aleksandra Świętochowskiego nikt jeszcze nie zmusza do noszenia pejsów. Zona Niemojewska przecież nie nosi peruki. Jeske-Choińskiego dotychczas przecież jeszcze nie obrzezano, i żadnego postanowienia obowiązującego, żeby Czesław Jankowski mówił z dziećmi i pisał w „Kurjerze Warszawskim” po żydowsku, jeszcze dotychczas nie ogłoszono”.

Podobnej elukubracji nie można nazwać inaczej, jak głupota.

Po cóż bowiem p. Priłucki pisze (takie głupstwa, które nie mają chyba żadnego innego celu, jak podrażnienie społeczeństwa polskiego.

Ze może znaleźć się taki p. Priłucki, który pisze takie bezceństwa, dziwić się nie można, albowiem głupstwa, siac nie potrzeba, ale że redakcja dziennika „Moment” wychodzącego na ziemi polskiej, wydrukowała wybrak jakiegoś tam p. Priłuckiego to naprawdę rzecz niepojęta.

To już wprost głupota.

To głupota, niczem niewytłomaczona!

Wyższe wykształcenie w Rosji.

Ministerium oświaty złożyło w radzie ministrów sprawozdanie z rezultatów utworzonej z rozkazu Najwyższego międzywydziałowej narady w sprawie otwarcia nowych i rozszerzenia egzystujących wyższych zakładów naukowych.

Narada, według słów „Now. Wrem.” przeprowadziła ciekawe badania nad kwestją, w jakich sferach działalności państwowej i społecznej daje się odczuć najbardziej brak osób z odpowiednim wykształceniem wyższem.

Przedewszystkiem zostało wyjaśnione, jak bardzo ludność pozbawiona jest pomocy lekarskiej. Wtedy, gdy w Anglii na jednego lekarza przypada 1,400 mieszkańców, w Szwajcarii — 1,640, w Niemczech — 2,000, we Francji — 2,150, w Rosji jeden lekarz obsługuje 6,250 osób.

Ogólna liczba posad lekarskich w

Cesarstwie, nie licząc posad w armii i flocie, w dniu 1-y października 1910 r. wynosiła 19181 ogólna zaś liczba cywilnych lekarzy wynosiła 20466. Z ogólnej liczby posad lekarskich było niezajętych 878.

Biorąc pod uwagę, iż w Cesarstwie liczba osób kończących medycynę, sięga każdego roku tysiąca i że corocznie umiera do 400 lekarzy, narada przyszła do wniosku, iż wobec zwiększenia się liczby lekarzy o 600 osób w związku z ogólnym półtoramilionowym przyrostem ludności, niepomysłny stan pomocy lekarskiej w Rosji pozostaje bez zmian.

Z tego powodu narada przyszła do wniosku, iż na pierwszym planie należy postawić kwestję zwiększenia liczby wydziałów medycznych.

W równym stopniu narada uznaje za konieczny rozwój wyższego wykształcenia agronomicznego.

Popyt na agronomów ogromnie się zwiększył ostatnimi laty w związku z pracami, dotyczącymi urzędów rolnych i z przejściem ludności do nowych form gospodarki rolnej.

Według danych głównego zarządu urzędów rolnych i rolnictwa, cztery wyższe szkoły agronomiczne w r. 1910 dały 155 agronomów, tymczasem w ciągu najbliższych lat kilku dla uzupełnienia personelu agronomicznego w Rosji Europejskiej trzeba będzie najmniej 2,500 agronomów.

Co do technicznych szkół wyższych to narada uznała, iż obecnie szkoły zapakują zupełnie popyt na inżynierów wszelkich specjalności i rozstrzygnięcie sprawy otwarcia nowych szkół tego typu zależy za każdym razem od warunków miejscowych.

Kierując się powyższymi danymi narada uznała za potrzebne otwarcie przedewszystkiem: 1) instytutu agronomicznego w Woroneżu, 2) instytutu górniczego w Ekaterynburgu, 3) wydziału medycznego w Kostowie nad Donem i 4) wydziału fizyczno-matematycznego w Tyńsie.

Oprócz tego narada postanawia zaproponować odnośnym departamentom rozważenie kwestji możliwości otwarcia instytutu agronomicznego w Syberji Zachodniej i wziąć pod uwagę starania o otwarcie politechniki agronomicznej w Samarze i instytutu agronomicznego i leśnego w Permie.

Ruch kooperacyjny w Rosji.

Z powodu coraz częściej dających się słyszeć zarzutów, że w Rosji nie się robi dla podniesienia ekonomicznego wsi, półurzędowa „Rossija” w odpowiedzi na te zarzuty przytacza następujące cyfry:

W końcu r. 1903 w państwie rosyjskiem było 382 włościańskich товариств kredytowych. We wrześniu 1903

roku było ich już 2,360, a w połowie sierpnia 1910 r. liczba ich wzrosła do 4,506. W r. 1903 товариства kredytowe liczyły ogółem 44,000 członków, a na początku 1909 r. było ich już około 1,300,000.

Towarzystw pożyczkowo-oszczędnościowych w 1903 r. było tylko 781, a w 1909 r. funkcjonowało już 1,476 towarzystw. Towarzystw rolniczych w 1898 r. było 269, a na początku roku 1908 było ich już 1,239.

Cyfry te zdaniem „Rossii” świadczą, że ruch współdzielczy w Rosji czyni ogromne postępy, znacznie większe niż w Niemczech, jak to widać z cyfr następujących.

Na początku r. 1890 w Niemczech było około 3,000 kooperatyw. W ciągu najbliższego dziesięciolecia liczba ta wzrosła w czwórnasób, a w ciągu drugiego dziesięciolecia — niespełna w w dwójnasób w porównaniu z poprzedniem.

W Rosji zaś w ciągu pierwszych lat pięciu liczba kooperatyw podniosła się od razu ośmiokrotnie, w ciągu zaś następnego pięciolecia powiększyła się niemal dziesięciokrotnie.

Słoweńcy o soborze polsko-ruskim.

Słoweńcy coraz więcej zajmują się sprawami polskimi, ale nie w sposób sentymentalny, lecz starają się z nimi wszechstronnie zaznajomić. Zwłaszcza w prasie stronnictwa katolicko-ludowego spotykamy często artykuły na tematy polskie.

Obecnie „Slovenec” wystąpił do walki z utartymi komunalami antypolskimi, jako to, że polacy gnębili rusinów, że nie chcą łączyć się ze słowianami, lecz wolą z Niemcami, że popierają każdy rząd austriacki, że u polaków rządzi szlachta i uciska lud i obiecuje podać szereg artykułów odpowiednich na te tematy.

Ponieważ zaś najtrudniej słoweńcom wniknąć w stosunki polsko-ruskie, a mylna ich interpelacja przedstawia polaków jako sprzeniewierających się idei słowiańskiej, więc zaczyna artykułem p. t. „Polacy a rusini”.

Znajdujemy tutaj przedewszystkiem statystykę szkół ludowych i średnich polskich a ruskich, oraz porównanie położenia rusinów pod względem liczby szkół z położeniem słoweńców w Karyntji, Krainie i Styrii, którzy faktycznie szkół nie posiadają, bo te, które istnieją, są utrakwistyczne.

Rusini twierdzą wprawdzie, że oni mają tylko utrakwistyczne szkoły ludowe, bo uczą w nich abecadła łacińskiego, a przez to czytania polskiego, ale zamilczają, że w polskich szkołach wschodniej Galicji uczą nawzajem abecadła i czytania ruskiego!

Nacisk jest położony na to, że w

szkołach ruskich uczą nauczyciele rusini. A że szkół ruskich mało, to i polakom ich brakuje i nie oni temu winni, lecz rząd.

Gdyby rusini zgodnie w Wiedniu postępowali z polakami, oba narody czyniłyby pod każdym względem szybsze postępy, a zwłaszcza pod względem ekonomicznym.

Osobny ustęp poświęca „Slovenec” kwestji uniwersytetu ruskiego, zaznaczając, że polacy nie mają przeciw osobnemu uniwersytetowi ruskiemu, nie chcą tylko zgodzić się na utrakwizację polskiego i tak jednak mają rusini 12 profesorów i docentów, a słoweńcy dwóch w Gracu, zmuszonych atoli wykładać po niemiecku.

„Rusini chcą mieć uniwersytet” — pisze autor artykułu. — „A dlaczego żądają go od polaków, jak gdyby byli gospodarzami uniwersytetów w Austrii? W Wiedniu jest rząd, tam należy się zwrócić. A tymczasem w Czerniowcach istnieje uniwersytet niemiecki.

„Bukowina jest krajem na-pół ruskim, rumuni są w mniejszości, a Niemców, gdy potracimy żydów, garstka, ale rusini nie mają nic, a nie przeciw temu, że kraj ma nazwę nętrz charakter niemiecki, niemieckie urzędowanie, niemieckie szkoły. Czują się z tem dobrze i nie skarżą się na ucisk. Niechaj żądają, aby ten uniwersytet zutrakwizował się na ruski i rumuński, a potem niech ruska paralełka przeniesie się do Galicji, jeśli im tak dogodnie”.

„Przekleństwem jest rusinów — czytamy dalej — że nie potrafią prowadzić własnej polityki, lecz idą za cudzym wiatrem. Gdyby nie to, stosunek ich do polaków byłby ułatwiony, a cała austriacka polityka przybrałaby inny kierunek”.

Losy kas emerytalnych kolei wiedeńskiej.

Członkowie komitetu kasy emerytalnej kolei wiedeńskiej po powrocie z Petersburga, dokąd delegowani byli celem bliższego zbadania warunków dalszego istnienia kasy emerytalnej, wobec zaprojektowanego skupu kolei, po zacerpieniu wiadomości u zarządzającego komitetem kas emerytalnych kolejowych, po powrocie wydali okólnik do uczestników informujący o losie istniejących obecnie kas.

1) Uczestnicy starej kasy pozostają na tych samych warunkach, na jakich byli podczas prywatnego zarządu koleją, a to na zasadzie ustawy Towarzystwa drogi żelaznej warsz.-wiedeńskiej, zatwierdzonej 8 listopada 1892 r. przez ministra komunikacji podczas likwidacji starej kasy w dniu 1 stycznia 1893 roku. Specjalne wyjaśnienia pod tym względem

Z sali odezytów.

Co to jest psychologia? — Odczyt dr. F. Baumgarten.

Zadania i cele psychologii, czyli nauki o duszy stają się zrozumiałe dopiero wówczas, gdy określimy, co to jest dusza.

Pojęcie duszy zrodziło się już u ludzi pierwotnych z obserwacji takich zjawisk, jak sen i śmierć. Zdolność oddychania była zasadniczą różnicą, jaka dzieliła według pojęć pierwotnych człowieka żywego od umarłego. Z niezbędności oddechu wypływa przeto pojęcie jako przyczyny i sprawcy życia. Duszę wyobrażał sobie przytem człowiek pierwotny jako materialną istotę, zamieszkującą ciało człowieka i mogącą istnieć niezależnie od ciała. Życie, oddech, myślenie, odbicie, sen, władztwo w teorii duszy dzikiego i barbarzyńcy kojarzą się razem i tłumaczą wzajemnie w sposób niejasny i nieokreślony, który zadowalał pierwotnego barbarzyńcę.

Niepodobna pominąć milczeniem faktu, że pojęcie duszy oraz jej nieśmiertelności wypływa z obserwacji człowieka pierwotnego nad życiem owadów, głównie zaś nad zjawiskiem przemian w świecie owadów. Wiadomo bo-

wiem, że istoty te w ciągu życia swego podlegają przemianom, a mianowicie w ten sposób, że różne okresy tych przeobrażeń są do siebie niepodobne (gąsienica, poczwarka i owad). A jednak musi istnieć coś, co wśród tych zmiennych form pozostaje niezmiennie i łączy je w jednego i tego samego osobnika. I oto w ten sposób wpadł człowiek na ideę duszy i na tym tylko podłożu wyjaśnić można kult świętych chrząszczów, zwanych skazateuszami, w Egipcie, u etrusków i u ludów azjatyckich.

W streszczonym poprzednio stanie pojęcie duszy podjęli filozofowie greccy, którzy nadali mu formy bardziej metafizyczne, określając duszę jako istotę niematerialną, która jest myślą bez materji. Pojęcie to przetrwało długo, gdyż i całe średniowiecze niewiele tu dorzuciło. W XVI wieku filozof niemiecki Wolf twierdził, że dusza składa się z poszczególnych władz, jak pamięć, wola, inteligencja i t. p., istniejących niezależnie od siebie, a które, według anatoma Gall'a, umiejscowione są w pewnych ośrodkach mózgu.

Obecnie pod pojęciem duszy rozumiemy nasze myśli, uczucia, wspomnienia, fantazje, pragnienia itd., słowem wszystkie te stany, które każdy człowiek przeżywa i zna z własnego doświadczenia. Stany te nazywamy duchowymi, psychicznymi lub też stanami świadomości.

Dusza nasza jest przeto całością kształtem naszych stanów świadomości a psychologia jest nauką, która te stany bada i przez poznanie stałego między nimi związku, dąży do poznania praw życia duchowego.

W jaki sposób bada się stany duchowe? W pierwszej linii za pomocą samoobserwacji. Samoobserwacja jest jednak źródłem wielu błędów, gdyż za pomocą niej nie możemy obserwować naprz. naszych uczuć, które znikają z chwilą obserwacji. Istnieje więc jeszcze drugi sposób badania naszej psychiki, mianowicie doświadczenie. Sposób ten polega na zmienianiu warunków, w jakich przeżywamy pewien stan psychiczny oraz na obserwacji zmian w psychice naszej wtedy zachodzących. Prawa rządzące wieloma naszymi stanami psychicznymi badane są obecnie za pomocą specjalnych przyrządów.

Badania dokonywane bywają nie tylko na ludziach dorosłych, lecz także na dzieciach, a to w celu stwierdzenia, jak się rozwijają pewne zdolności, na zwierzętach — by badać takie zjawiska psychiczne, jak nprz. instynkt, które występują u nich wyraźniej niż u ludzi, i wreszcie na umysłowo chorych, u których zachodzą najrozmaitsze zmiany w zdolnościach umysłowych.

Badania psychologiczne mają pierwszorzędną wartość dla wielu nauk i

dziedzin życia ludzkiego. Psycholodzy muszą się opierać na psychologii, gdyż dla określenia, czy dany osobnik jest umysłowo chorym należy znać czynności umysłu zdrowego. Prawnicy muszą się interesować wynikami badań psychologicznych, gdyż psychologia rozstrzyga pytanie, czy człowiek posiada wolną wolę, a więc o ile jest on odpowiedzialny za swe czyny; również określa psychologia do jakiego stopnia można ufać zeznaniom świadków, a więc kiedy na zasadzie tych zeznań można skazywać podsądnego. Pedagogika jest w całości zależna od wyników badań psychologicznych, o ile pragnie ona w racjonalny sposób kierować myśleniem, uczuciami i wolą dziecka. W mniejszym lub większym stopniu postępują się obecnie wynikami psychologii nauki społeczne, estetyka, etyka i historia.

Ilustrując treść odczytu obrazami nikiącami, prelegentka pomogła słuchaczom do zrozumienia popularnie z resztą wypowiedzianego odczytu, oraz zapoznania się z doświadczalną stroną badań psychologicznych.

Odczyt powtórzony był po raz drugi, lecz i tym razem ściągają tłumy słuchaczy.

zostaną ogłoszone przez Radę Zarządzającą.

2) W kwestji obecnie istniejącej (nowej) kasy, zarządzający sprawami kas emerytalnych wypowiedział się do delegatów, że aczkolwiek w myśl § 14 ustawy kasy, obecna kasa mogłaby być zlikwidowana, jednak ministerjum komunikacji na to zgodzić się nie może i wszelkie starania w tym względzie będą odrzucone.

3) Z chwilą przejścia kolei na skarb państwa, zaproponowano pozostawienie obecnej kasy z zachowaniem wszystkich tymczasowych przepisów Najwyższej zatwierdzonych w 1906 roku, z tem jednak, że nowy typ kas emerytalnych kolejowych będzie opracowany i zatwierdzony w przeciągu 3 do 4 lat dla wszystkich kolei państwowych.

4) Prawo uczestnictwa w obecnej kasie emerytalnej będzie zastosowane dla tych pracowników, którzyby przy reorganizacji kolei przeszli na inne koleje.

5) Z chwilą przejścia kolei warsz. w. na rząd, obecnie istniejący komitet kasy emerytalnej w całym swoim składzie nadal prowadzi interesy kas, z tymi tylko, że Rada Zarządzająca przedstawia go Zarządowi dróg żelaznych na zatwierdzenie.

6) W kwestji kasy oszczędnościowo-zapomogowej dla rzemieślników warsz. zatwierdzoną, zarządzającą sprawami kas emerytalnych wypowiedział się, że w myśl § 2 Ustawy tej kasy, niema zasady odmawiać wypłaty kapitałów tym uczestnikom, którzy tego zażądad.

rodowego, którego przewodniczącym jest prof. Wilhelm Ostwald (Grossbothen koło Lipska).

Sekretariat prowadzi biuro komitetu międzynarodowego w Hamburgu (36, Klein Fouteney 1). Przedstawicielami komitetu w różnych krajach są:

Niemcy: prof. W. Ostwald.
Ameryka Północna: dr. Paul Carus, Editor of The Open Court i The Monist (Chicago, 378—88 Wabash Avenue). James F. Morton Jr., przedstawiciel Truth Scekker Co (New York, 68 William Street).

Ameryka Południowa: Theodo Aleman, wydawca „Argentinisches Tageblatt“ (Buenos Aires). Prof. O. Kasdorff (Montevideo, Uruguay).

Francja: dr. Is. Poloko, prezes Towarzystwa „Morale de la Nature“ (Paris, 40 Avenue du Trocadero). Prof. A. Broda, Inst. intern. p. la Diffusion des Exper. Sociales (Paris, 59, Rue Claude Bernard).

Włochy: prof. Antonio Zueca (Villa Urbana, prov. di Cagliari Sardegna).

Hiszpanja: prof. Simarro (Madryt). Rumunja: prof. Thiron, przedstawiciel Towarzystwa rumuńskich monistów im. Haeckla (Jassy).

Finlandja: doc. dr. H. Federley (Helsingfors, Boulevardsgatan 19).

Polska: dr. Aug. Wróblewski (Kraków, ul. Studencka 2).

Szwecja: profesor Svante Arrhenius (Stokholm).

Biuro polskie udziela informacji w sprawie monizmu, woinomyślicielstwa, oddzielenia kościoła od państwa i szkoły i ugię do wytworzenia łączności pomiędzy zwolennikami przyrodniczego poglądu na świat w Polsce.

□ **Kanały galicyjskie.** Uroczystość rozpoczęcia budowy pierwszego kanału spławnego odbędzie się stanowczo d. 27-go b. m. przy udziale ministrów i posłów.

□ **Choroba Ternowskiej.** Marja Ternowska, odsiadująca w M. d. jolanie więzienie za współudział, jak wiadomo, w zamordowaniu w Wenecji hr. Komarowskiego, zachorowała tak ciężko, że przeniesiona ma być do kliniki chirurgicznej, gdzie podlegnie operacji, cierpienie jej bowiem zagraża też jej władzom umysłowym.

Z Cesarstwa.

△ **Ucieczka dyrektora i kasjerki.** W Petersburgu policja poszukuje zbiegłych z olbrzymią sumą pieniędzy: M. Eryka, liczącego lat 34, i 22-letnią Adę Rejdalównę. Przeszukanano wszystkie hotele i pokoje umeblowane, do miast nadgranicznych wysłano telegramy.

Poszukiwany Mianł Eryk, był dyrektorem jednej z większych w państwie fabryk celulozoidu w Rewlu. Człowiek wykształcony, inżynier i żamożny.

Uciekiniarka, A. Rejdalówna, była w fabryce kasjerką. Nagła rewizja kas, znajdujących się w rękach Eryka i Rejdalówny stwierdziła brak 100,000 rb.

Sumę tę E. i R. przywłaszczyli sobie i zbiegli.

Z LITWY I RUSI.

× **Kary prasowe.** Redaktor wychodzącej w Kijowie gazetki „Dwugłowy Oriol“, Wiszniewski, skazany został w drodze administracyjnej na 200 rb. grzywny lub półtora miesiąca aresztu za zamieszczenie artykułu p. t. „Zydowsko-polska satrapja nieodpowiedzialnego eks-ministra“. Redaktor gazety ukraińskiej „Zasiw“, Tolstonosow, za artykuły p. t. „Ze świata“, „Po ucieczce Sycylijskiego“ i „Smutek Maksyma“, skazany został administracyjnie na 300 rb. grzywny lub miesiąc aresztu.

× **Polacy na kolejach.** Z polecenia ministra komunikacji przybył do Kijowa urzędnik do szczególnych poleceń Ławrow, w celu obznajmienia się ze stanem rzeczy w zarządzie kolei Południowo-zachodnich, gdzie według doniesień związkowców ma służyć dużo polaków.

× **Nowa kolej.** Inicjator Towarzystwa helda żelaznej Moskwa—Wilno, marszałek szlachty, hr. Musin-Puszkina, zawiadomil prezydenta m. Wilna,

że obecnie prowadzone są studia około wytknięcia nowej linii.

Wobec tego hr. Musin-Puszkina prosi o nadesłanie danych o handlu, rolnictwie i przemyśle w okręgu wileńskim.

Wiadomości krajowe.

+ **Konfiskaty.** Z rozporządzenia komitetu do spraw prasowych, nocy wczorajszej policja, po dokonaniu rewizji w redakcji, skonfiskowała nr. 345 „Słowa“. Jednocześnie skonfiskowano nr. 348 „Kur. Polskiego“ i 347 „Kur. Warszawskiego“.

+ **Kary prasowe.** Za artykuł umieszczony w nr. 47 „Roli“ pod tytułem „Nowa klęska“ (z powodu skupu kolei w.-wied.), redakcja tego czasopisma skazana została na 200 rubli kary.

+ **Zabójstwo majstra w Warszawie.** Dzis o godzinie 2 po południu dokonano zamachu na Michała Rakowskiego, majstra powązkowskiej odlewni żelaza, Adolfa Truskiera przy szosie Wojskiej № 3.

W chwili gdy Rakowski zbliżał się do bramy fabryki, zabiegł mu drogę jakiś zbir i strzałem z brauninga, wymierzonym w pierś — położył trupem na miejscu.

Pomoc Pogotowia ratunkowego okazała się już spóźnioną. Zabójcy zbiegli.

+ **Zabójstwo na tle politycznym.** W Metz u obojasta 130 pułku piechoty Marsch rozpoczął kłótnię z przewodniczącym rozwiązanego Tow. „Lorraine sportive“ Samain'em. Jeden z towarzyszy Samain'a przyskoczył do Marscha i przyłożywszy mu rewolwer do ucha wystrzelił.

Marsch padł trupem na miejscu. — Samain'a i jego brata aresztowano. Poszukują jeszcze trzech towarzyszy Samain'a.

+ **Skarb w Łowiczku.** Jak donosi „Gaz. Kujawska“, w Łowiczku gubern. kiel. przy szlamowaniu dołu natrafiono na skrzynię. Zauważywszy to majster, kazał kopać robotnikom z innej strony, a sam w nocy przyszedł i wykopał skrzynię, myśląc, że znajdzie w niej skarb. Lecz skrzynia również nie uszła uwagi robotników — zawiadomiono policję. Skrzynia zawierała broń, zakupioną w r. 1848. Pomiędzy mniej wartościowymi rzeczami znajdował się miecz ze złotą rękojeścią, wysadzoną rubinami.

+ **Sandytyzm pod Częstochową.** Szosa od Krzepic ku Częstochowie podążano kilkanaście furmanek, naładowanych towarami. Na niektórych jechali kupcy i inni podróżni, przeważnie żydzi. Przed Kłobuckiem napadło na nich kilkanastu uzbrojonych bandytów, z przeważaniem podobno chustkami twarzami. Zatrzymali oni konie i pod groźbą rewolwerów zrewidowali wszystkich jadących, odbierając im pieniądze. Jak zeznają poszkodowani, straty ich wynoszą do rubli 6,000.

Straż ziemska powiatu częstochowskiego rozpoczęła energiczne poszukiwania, których rezultatem jest ujęcie podobno 6 osób podejrzanych o udział w napadzie.

KRONIKA.

= (a) **Powrót.** Dzis powrócił z Warszawy policmajster m. Łodzi podpułkownik Riezanow.

= (x) **Z kolejek podjazdowych.** Zarząd łódzki elektrycznych kolejek podjazdowych wydał nowe przepisy dla maszynistów tych kolejek. Przepisy wydane w broszurze, doręczono wczoraj wszystkim maszynistom z poleceniem ścisłego stosowania się do nich.

= (r) **Odczyt.** W czwartek dnia 21 grudnia r. b. o godz. 8-mej wieczór, odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia akuserek (Pasaż Szulca nr. 1) odczyt d-ra Lipszyca. Temat: „O chorobach na dąbki i chorobach zębów w wieku niemowlęcym“.

= (r) **Święto Makabeuszów.** Jutro, w czwartek, o godz. 3 po poł., odbędzie się obchód święta Makabeuszów w ochronie dla dziewcząt wyzn.

moż. imienia małżonków Jakóba i Anny Hertzów przy ul. Północnej nr. 39.

= (r) **W klubie rzemieślniczym.** Dnia 21 b. m. to jest w czwartek o godzinie 8 i pół wieczorem odbędzie się w klubie Rzemieślniczym odczyt p. inż. A. Liebermana na temat „O metalach“.

= (r) **Zamknięcie fabryki.** Administracja fabryki Szenfein i Lewensztejn (Mikołajewska nr. 74) zawiadomiła robotników, że od Nowego Roku fabryka będzie zamknięta na czas nieograniczony, a to wskutek braku obstarunków.

= (r) **„Wiedza“.** Jutro odbędzie się w „Odeonie“ (Przejazd nr. 2), przedstawienie kinematograficzne dla młodzieży z objaśnieniem obrazów treści pouczającej i naukowej. Wejście na parter kop. 5, na balkon — dla dorosłych 20 kop., dla dzieci i młodzieży kop. 10. Początek punktualnie o godzinie 4 ej.

= (r) **Zjednoczeni tokarze.** Sesja kwartalna urzędu starszych cechu tokarzy odbędzie się w środę, d. 27 b. m. o godz. 4 po południu w lokalu Stowarzyszenia majstrów fabrycznych Nowy Kynek nr. 6.

Porządek dzienny: 1) przyjmowanie składek członkowskich, 2) wpis pp. majstrów nowowstępujących, 3) wpis do członków, 4) zapis ucni do cechu.

Po posiedzeniu uprasza się pp. majstrów o pozostanie na podwieczorku z dorocznym „Opłatkim“.

= (r) **Muzeum nauki i sztuki.** W sobotę muzeum będzie zupełnie zamknięte. Również zamknięte będzie w poniedziałek, natomiast w niedzielę i wtorek otwarte będą dla zwiedzających zbiory Towarzystwa od 12 w południe do 9 wieczorem.

= (r) **Zwolennicy sportu.** D. 24 grudnia r. b. o godz. 11-ej rano, w lokalu własnym przy ul. Południowej nr. 108, jako w wigilję Narodzin Pańskich odbędzie się tradycyjny opłatek i choinka dla członków i ich rodzin, zaś 31 grudnia wielka zabawa tańeczna o uroczajnym programie pod nazwą wieczór Sylwestrowski.

= (r) **Ze szpitala Anny Marji.** Na gwiazdkę dla biednych dzieci szpital odebrał dotąd następujące dary: od pp. M. i E. Herbstów 100 rub. i 16 sztuk towaru, od firmy K. Scheiblera — 100 rub., od p. Anny Scheiblerowej — 100 rub., od p. dr. Biedermanowej i p. E. Vogel — ubrania dla dzieci, od p. A. Pfenig — 25 rub., od p. dr. J. Brudzińskiego z Warszawy — 20 rub., od p. G. Ceyerowej — 20 rub., od p. Konrada — pierniki, od pp. J. i M. Barcińskich — kuka paczek zabawek, od p. J. Hanke — 24 tony świec na choinkę, od p. Antoniego Budziaka — 1 rub. 50 kop.

Serdecznie dziękując ofiarodawcom za powyższe dary Zarząd i Komitet damski szpitala uprzednie prosi wszystkich tych, którym leży na sercu niedoła dziecięca, a szczególnie te panie, które w ostatnich miesiącach przyczyniły się swymi składkami rocznymi do powiększenia funduszu znajdującego się w rozporządzeniu komitetu damskiego szpitala o przybycie na „Gwiazdkę“ do szpitala w piątek dnia 22 grudnia o godzinie 3 po południu.

= (x) **Zmiany w duchowieństwie.** Na mocy rozporządzenia arcybiskupa warszawskiego, dotychczasowy wikariusz parafii Grodzkiej, powiatu będzińskiego, ks. Józef Szeronos przeniesiony został na takie stanowisko do parafii św. Józefa w Łodzi.

— Na mocy rozporządzenia biskupa kujawsko-kaniskiej diecezji, dotychczasowy wikariusz parafii Czarnocin w powiecie łódzkim ks. Jan Półrola, przeniesiony został na takie stanowisko do parafii św. Barbary w Częstochowie.

= (r) **Z emigracji żydowskiej.** Za pośrednictwem biura emigracyjnego „Ica“ (Południowa nr. 4), w ubiegłym miesiącu wyemigrowało z granic kraju 111 osób, w tej liczbie 83 mężczyzn i 28 kobiet. Do poszczególnych miejscowości wydano karty na przejazd: do New-Yorku — 28, Kanady — 5, Londyn — 5, Paterson — 10, Chicago — 1, Galveston — 5, Johannesburg — 1, Boston — 5, Argentyna — 5, Palestyna — 4, Toronto — 4, Berlin — 5, Sankt Petersburg — 2, Baltimore — 4.

Wiadomości ogólne.

○ **Pogłoska.** Z powodu zamierzonego wprowadzenia w Królestwie Polskim samorządu miejskiego i spadnięcia z etatu wielu burmistrzów, zarówno rosjan jak i polaków, kilkunastu burmistrzów zwróciło się do głównego zarządu kolei z prośbą o mianowanie ich na służbę do zarządu kolei warszawsko-wiedeńskiej po objęciu jej przez rząd.

○ **Zagraniczni poddani za półpaskami.** Wyjaśniono, że zagraniczni poddani przebywający w granicach państwa rosyjskiego za półpaskami, których termin ekspirował, winni być uważani przez władze policyjne, jako przebywający bez dowodów legitymacyjnych.

Zagraniczny poddany, jeżeli znalazł się w takiej sytuacji obowiązany wykupić ruskim wid, a najwyjazd wyjednać ruskim paszport zagraniczny.

○ **List otwarty do hr. Bobrńskiego.** Z Petersburga donoszą: „Riecz“ drukuje list otwarty Kunduruskina do hr. Włodz. Bobrńskiego, protestujący przeciwko słowom tego ostatniego, wypowiedzianym z trybuny dumskiej. (Kunduruskina był tym korespondentem „Rieczy“ z Chełmszczyzny, którego cytował w swej mowie poseł Nakoneczny. Aby osłabić wrażenie świadectwa bezstronnego rosjanina, Wł. hr. Bobrński usiłował, po mowie Nakonecznego, ośmieszyć p. Kunduruskina i podać w wątpliwość jego wiarogodność. — „Przyp. red.“).

○ **Przeciwko Galioji.** Z Petersburga donoszą: Korespondent wiedeński „Nowego Wremia“ występuje w dalszym ciągu namietnie przeciwko władzom galicyjskim. Między innymi oświadcza on w ostatniej korespondencji, że Mirosław Sycyliński „był naumyślnie wypuszczony przez polaków z więzienia, pomawaz policyjnie nie lubili Andrzeja Potockiego, jako rusofila“.

Ze świata.

□ **Jubileusz dziennikarza.** W Krakowie znany dziennikarz i krytyk, członek redakcji „Nowej reformy“, Władysław Prokesch, obchodził w niedzielę w ścisłym kółku kolegów i przyjaciół jubileusz 25-lecia pracy dziennikarskiej. Jubilat otrzymał mnóstwo powinszowań z wyrazami uznania i sympacji.

□ **Międzynarodowy komitet monistów.** Na kongresie monistów niemieckich w Hamburgu nastąpiło zorganizowanie komitetu międzynarodowego, którego przewodniczącym jest prof. Wilhelm Ostwald (Grossbothen koło Lipska).

3, Irlandja — 3, St. Louis — 2, Liverpool — 4, Paryż — 4, Kopenhaga — 4, Szwajcaria — 4, Lipsk — 1. Podług zająć, emigranci dzielą się: tkaczy — 30, krawców — 11, pożyczoszników — 3, stolarzy — 4, handlarzy — 5, malarzy pokojowych — 6, garbarków — 1, fryzjerów — 1, tokarzy — 4, lekarzy — 3, kucharek — 6, jubilerów — 1, ogrodników — 1, introligatorów — 1, pakarzy — 2, blacharzy — 3, waciarzy — 1, subiektów handlowych — 2 i bez określonego zajęcia — 20.

— (z) **Listy gończe.** Piotrkowski sąd okręgowy poszukuje listami gończymi, niegdy innemi: Łódzian: Aleksandra Bielińskiego, lat 28, oskarżonego z art. 13 i 145ª kod. kar., Samuela Kempnera, lat 21 oskarż. z art. 13 i 1666 tegoż kod. oraz Stefana Gruszkę lat 15, oskarż. o przestępstwo przewidziane art. 1642 kod. kar.

Sędzia pokoju XIII rewiru, powiatu łódzkiego, rozstał listy gończe za mieszkańcem os. Lipiny, powiatu brzezińskiego, Augustem Jezem, oskarż. z art. 177 ust. kar.

Warszawski sąd okręgowy poszukuje listami gończymi mieszkańca Zgierza Abrama Szepsa, lat 37 oskarżonego z mocy art. 1163 kod. kar.

WYPADKI W ŁÓDZI.

— (e) **Napad bandycki.** Ofiarą śmiałego napadu bandytów stał się dziś o godz. 9 i pół rano zamieszkały przy ul. Konstantynowskiej nr. 6 Ch. L. Berkenwald, jubiler.

B. posiada sklep jubilerski przy ul. Nowomiejskiej nr. 14 i codziennie, zamykając sklep zabiera z sobą do domu walizkę, w której przechowuje kosztowniejszą biżuterję i przedmioty ze złota aby następnego dnia rano zabrać je znów do sklepu.

Dzisiaj o godzinie 9 i pół, gdy B. jak zazwyczaj otworzył sklep swój, wszedł bezpośrednio za nim jakiś jegomość, prosząc o wydanie zegarka powierzonego do naprawy.

W chwili gdy odwrócił się, aby wyjąć z szafy żądany zegarek, wpadło do sklepu czterech bandytów; jeden z nich uderzył jubilera sztabą żelazną w głowę a gdy oszołomiony uderzeniem upadł na ziemię, pozostali napastnicy poranili go nożami, poczem cała banda ratowała się ucieczką, nie zapomniawszy zabrać walizki z kosztownościami.

Gdy spostrzeżono wypadek, B. leżał na ziemi w kałuży krwi własnej. Doprowadzony do przytomności opowiedział szczegóły napadu i dodał, iż może poznać jednego z bandytów, tego mianowicie, który zgłosił się po zegarek. Wartość zrabowanych kosztowności wynosi 10,000 rb. W sprawie tej wdrożono energiczne śledztwo.

Stan Berkenwalda budzi poważne obawy.

— (p) **Straszny wypadek** zdarzył się wczoraj przy ul. Zgierskiej nr. 15. Skutkiem nieostrożności pochwycony został przez pięć mechaniczną Józef Kudej, tokarz, lat 40. Zawezwany lekarz Pogotowia stwierdził poszarpanie lewego ramienia.

Nieszczęśliwego K. odwieziono w stanie ciężkim do szpitala Poznańskiego.

— (a) **Śmierć z wyczerpania sił.** Wczoraj na ulicy Pustej obok domu nr. 11, padł bez przytomności człowiek w wieku podeszłym. Po czapce poznać można było, że jest to stróż domu nr. 20, przy Włocław.

Do nieszczęśliwego wezwano pogotowie. Lekarz zastał już stygnące zwłoki. Zmarł Jan Derach 48 lat, stróż. Jak stwierdziła sekcja zwłok, śmierć nastąpiła wskutek wyczerpania sił z powodu przepracowania.

— (p) **Przy pracy.** W fabryce przy ul. Wolborskiej nr. 35 zламаł w trybach maszyny trzy palce u prawej ręki robotnika Chaim Forotoński, lat 27. Pierwszą pomocy udzielił lekarz Pogotowia.

— (p) **Napad.** Na Górnym Rynku napaściem został wczoraj wieczorem przez jakiegoś awanturnika Adam Znożyński, lat 45.

Napastnik ranił go kłosem w głowę.

— (p) **Okaleczenia.** W ciągu dnia wczorajszego wzywano Pogotowie do różnych dzielnic miasta, gdzie lekarze udzielił pomocy sześciu osobom iżej poszwankowanym wskutek nieszczęśliwych wypadków.

— (a) **Kradzieże.** W nocy z soboty na niedzielę ze sklepu spożywczo-

czego Lejby Bosykowskiego, przy ulicy Wilanowskiej nr. 25 nieznani złoczyńcy wylamawszy drzwi, skradli 100 rub.

— Ze sklepu Józefa Gencloza, przy ulicy R. Kicińskiej nr. 20 nieznani złoczyńcy skradli towary wartości 118 rb.

— Z mieszkania Władysława Agiszewskiego, urzędnika 5 cyrkułu policyjnego, przy ulicy Pasaż Szulca nr. 37 nieznani złodzieje skradli rewolwerbrauning.

— Do magazynu gotowych ubrań Icka Goldnera przy ulicy Zgierskiej nr. 1 zaczęli dobijać się złodzieje, lecz zostali spłoszeni. Złoczyńcy na miejscu pozostawili narzędzia swej pracy. Onegdaj w nocy do sklepu spożywczego Józefa Bartniaka, przy ulicy Radwańskiej nr. 53, dostali się złodzieje, otworzywszy drzwi podrobionym kluczem, i skradli papierosów i herbaty na sumę 200 r.

Zawiadomiona o kradzieży policja zajęła się energicznie odszukaniem złoczyńców.

ZAMIEJS COWA.

— (z) **Plany zatwierdzone.** Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził plany: 2 piętrowego domu w Radogoszczu i M. Pafela, na budowę 2 piętrowych oficyn w Zgierzu na przedmieściu Przybyłów.

— (z) **Pożar.** Onegdaj w Rudzie, gminy Brus, w posesji Wiktorji Kaczorkiewicz i Elizy Drejwitz, z niewiadomej, przyczyny wynikł pożar, który strawił dom mieszkalny, budynek, w którym mieściła się piekarnia Antoniego Murszala, oraz komórki. Straty, w budynkach i mieniu ruchomem, wynoszą z górą 4,000 rb.

Przy pożarze czynne były IV oddział straży ogniowej łódzkiej i straż fabryczna Leonhardta.

Ze sceny i estrady.

Teatr Populiarny.

Dzisiaj w środę odegrana będzie doskonała komedia w 4 akt. „W pogoni za wdowieństwem“ Molnara.

Jutro we czwartek ostatnie przedstawienie przed świętami. Dana będzie znakomita komedia w 5 akt. Gogola pt. „Rewizor z Petersburga“.

W piątek i sobotę teatr zamknięty.

Operetka w Łodzi.

Zachęcona powodzeniem pierwszej swojej gościny w Łodzi trupa kaliska p. Myszkowskiego przybędzie znowu do naszego miasta, aby dać kilka przedstawień operetkowych w czasie świąt.

Repertuar zapowiada szereg operetek najnowszych i najpopularniejszych dzięki humorowi libretta i melodyjności podkładu muzycznego.

Usłyszymy zatem;

W niedzielę o godz. 2 i pół pp. „Cnotliwa Zuzana“.

W poniedziałek o godz. 3 pp. „Miłość cygańska“.

W poniedziałek o godz. 8 w. „Manewry jesienne“.

We wtorek o godz. 8 i pół pp. „Tajemnice haremu“.

We wtorek wieczorem „Panna z lalką“.

W środę o godz. 3 i pół pp. „Panna z lalką“.

W środę o godz. 8 i pół wieczorem „Noc miłości“.

Przedstawienia te odbędą się w teatrze Wielkim, którego kasa już rozpoczęła sprzedaż biletów. Znaczną część także już zakupiono.

Kabaret „Błady zając“.

Dowiadujemy się, iż w drugie święto Boż. Nar., w dn. 26 b. m., w sali Koncertowej przy ul. Dzielnej wystąpi zespół kabaretowy „Błady zając“, pod kierunkiem literackim p. Tadeusza Ulanowskiego, ciętego kalamburzysty.

Udział biorą ulubieńcy bywalców polskich kabaretów literackich: pani Mary Mrozlińska (disease'a), pierwsza „jedynaczka“ momusowa, Wł. Krasowski (Antek z nad Wisły), K. Tom (satyra, utwory własne), J. Urstein (piosenki, lektki), W. Jazdoch (pieśni liryczne) oraz J. Boczkowski (kompozycje, akompanjament).

Program składać się będzie z najnowszych utworów kabaretowych, ni-gdzie jeszcze nie wykonywanych.

s. † p.

Januchna Tomaszewska,
najukochańsza córeczka Franciszka i Kazimierzy z Szaremetów,
przeżywszy 1 rok i 7 miesięcy, powiększyła grono aniołków dnia
19 grudnia 1911 r. o godzinie 4.30 po południu, wyprowadzenie
najukochańszych nam zwłok nastąpi w piątek, 22 b. m. o g.
3 po południu, z domu przy ulicy Dzielnej № 7
na stary cmentarz katolicki. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych,
przyjaciół i znajomych, w nieutulonym żalu pograżeni
Dziadło i Baboła z Rodzicami.

Napad na pociąg.

Dzisiaj miasto nasze zaalarmowane zostało wieścią, że w Słotwinach dokonano śmiałego napadu na pociąg.

Krażyły wieści bałamutne: jedni mówili, że zrabowano kilkadziesiąt tysięcy w gotowiznie, inni znów zaprzeczali tym wieściom.

Wysłany na miejsce sprawozdawca „Kurjera“, zakomunikował co następuje:

Dzisiaj o godzinie 6 minut 25 rano pomiędzy stacjami Słotwiny i Andrzejewem, w chwili kiedy pociąg towarowo-pasażerski № 53, kolei obwodowej znajdował się na 2 wiorście od Słotwin, w kierunku Łodzi, kilku bandytów wskoczyło do wagonu bagażowego i, otworzywszy go, zaczęli wyrzucać na plant bagaże i towary.

Rabusiów spostrzegła służba pociągowa, która zatrzymała pociąg.

Bandyci uciekli, pozostawiając łupy. Rabusie zniknęli w pobliskim lesie Szejblerowskiem.

Zanim władowano do wagonu porzucone towary i bagaże, upłynęła godzina, poczem pociąg ruszył w dalszą drogę, przyczem omal ze nie zdarzyła się katastrofa.

Oto pociąg rozzerwał się: wagony towarowe, oderwane od pasażerskich, pozostały na miejscu, lokomotywa zaś z wagonami pasażerskimi ruszyła dalej, już nie zatrzymywana, na stację Łódźkańska.

Wagony towarowe odprowadzono na stację Słotwiny. (a)

Strzały do złodzieja i zabójstwo.

Dzisiaj, o godz. 12 i pół w południe, w Widzewie na ulicy Rokicińskiej przechodzący policjanci zauważyli dawno poszukiwanego złodzieja. Policjanci rzucili się ku niemu. Złodziej zaczął uciekać, nie zwracając uwagi na krzyki i groźby policjantów, że będą strzelali.

Kiedy złodziej nie chciał się zatrzymać, policjanci dali do niego kilka strzałów, któremi wypadkowo zabita została przechodząca ulicą Michalina Zwierzyńska, 46 lat, wdowa, zamieszkała przy synie Bronisławie, konduktorze tramwajów miejskich, przy ulicy Rokicińskiej nr. 95.

Soigany złodziej, słysząc strzały, stanął i został aresztowany.

Znaleziono przy nim wytrychy, tom itp. narzędzia złodziejskie.

Odprowadzono go pod silną eskortą do 5 cyrkułu policyjnego. (a)

Rewolucja w Chinach.

Pekin, 19 grudnia.—W Czendufu wynikiły rozruchy. Czoaerfyń popełnił samobójstwo. Grupa oficerów gwardji wręczyła Juanszikajowi petycję, prosząc o przywrócenie ks. Tsajtao na stanowisko dowódcy gwardji.

Między urzędnikami instytucji rządowych utworzyła się partja przeciwników Juanszikaja, którzy oskarżają go o dążenia do zrócenia z tronu dynastji.

Interwencja w Chinach.

Londyn, 19 grudnia.—Tutejszy „New York Herald“ potwierdza wczorajsza wiadomość z Tokio, że mocarstwa gotowe są do stanowczego kroku interwencji, tymczasem pod formą jednobrzmiącej noty zbiorowej, wzywającej do zgody pomiędzy rządem cesarskim a władzą rewolucyjną. W dniu dzisiejszym przed-

stawiciele mocarstw w Szanghaju złożyli reprezentantom cesarskim i rewolucyjnym oświadczenie, że należy dążyć jak najprędzej do uregulowania stosunków wewnętrznych w Chinach i do utworzenia monarchji na zasadzie prawodawstwa konstytucyjnego.

TELEGRAMY.

Petersburg, 19 grudnia.—General-gubernator warszawski, general-adjutant Skalon, otrzymał order św. Aleksandra Newskiego.

Pomnik Cesarza Aleksandra II.

Petersburg, 19 grudnia.—Komitet budowy pomnika Cesarza Aleksandra II w Petersburgu pod przewodnictwem Wielkiego Księcia Andrzeja Włodzimierzowicza, przyznał nagrody za nadesłane na konkurs międzynarodowy modele i projekty. Nadesłano 93 modele i 24 projekty. Pierwszą nagrodę (5,000 rb.) otrzymał model pod godłem „Av Caesar!“, którego autorem jest Romaneli z Florencji; drugą nagrodę (4,000 rb.)—model pod godłem „Tekum gabiata“, którego autorem jest margrabia Origo z Florencji; trzecią nagrodę (3,000 rb.)—model pod godłem „Światła Krowa“, autorów Markupa i Kreuera z Pesztu. Nagrodzono również trzy projekty architektoniczne.

Odpowiedź hr. Wittego.

Petersburg, 19 grudnia.—Z powodu oświadczeń, zamieszczonych we wczorajszej interpelacji socjaldemokratów z powodu zabójstwa Karawajewa, jakoby hr. Witte chciał uczynić się pretendentem rzeczypospolitej rosyjskiej, a w chwili obecnej przy pomocy żydów i bankierów pragnie zostać premierem, dziennik „Wieczernia Wremia“ posłało telegram do hr. Wittego z prośbą o wyjaśnienie. Witte odpowiedział, że na takie głupstwa nie warto nawet odpowiadać.

Katastrofa kolejowa.

Bruksela, 19 grudnia.—Niedaleko stacji Welkenraedt zderzyła się lokomotywa manewrująca z pociągiem osobowym. Kilka wagonów strzaskanych. Ciężej lub iżej rannych 20 osób.

Turoja i Persja.

Konstantynopol, 19 grudnia Istnieje obawa zawikłań na granicy persko-tureckiej, gdzie karawany perskie konwojowane są pod pozorem bezpieczeństwa, przez oddziały kozaków, tembardziej, ponieważ nad granicą tą znajdują się skoncentrowane dość znaczne siły tureckie.

W Persji.

Teheran, 19 grudnia.—Wczorajem przy ogromnym napływie publiczności i w obecności wszystkich ministrów, Samsamus, Saltane, odbyło się posiedzenie medżyliżu.

Minister spraw zagranicznych, uznając stan rzeczy za groźny, oświadczył że jeżeli przesilenie nie będzie załagodzone, to rząd za nic nie może ręczyć i kraj stanie wobec znacznie groźniejszego przesilenia. Rząd prosi, żeby gabinet udzielił mu pełnomocnictwa dla załatwienia konfliktu z Rosją według jego zapatrywania lub też wybrał komisję parlamentarną z takimiż pełnomocnictwami. Wrazie odrzucenia tych propozycji rząd prosi o przyjęcie dymisji. Większości prawnej nie osiągnięto i balotowanie ogłoszono bez wyniku. Posiedzenie zamknięto.

Skandaliczne posiedzenie.

Konstantynopol, 19 (12). Ostatnie posiedzenie izby deputowanych było niezmiernie burzliwe. Opozycja wniosła projekt prawa przewidujący na wypadek zasadniczych różnic między izbą i rządem, których wynikiem byłaby późniejsza dymisja gabinetu, że senat może określać, czy nowy gabinet jest spadkobiercą

tarego, czy jest pewnym z gruntu. W pierwszym wypadku rabinet ma prawo żądać rozpuszczenia parlamentu. Bez względu na opór partji rządowej opozycja osiągnęła postawienie projektu na porządku dziennym.

Posel opozycyjny Rasri wnosi rezolucję, żądając uznania czynów wielkiego wezyra za przeciwkonstytucyjne. Stronicy partji rządowej protestują. (Hałas).

Między posłami następuje wymiana obieg i podczas ogólnego zamieszania prezes opuszcza trybunę.

Gabinet w celu odwrócenia niebezpieczeństwa porażki w parlamencie i zmiany artykułu konstytucji o warunkach rozpuszczenia parlamentu, stawia mianowanie 20 nowych senatorów dla zabezpieczenia większości rządowej w senacie.

Dział handlowy.

— (z) Ogłoszenie upadłości.
Piotrkowski sąd okręgowy ogłosił w tych dniach upadłość fabrykanta tomaszewskiego, Rajnholda Majera, którego polecono oddać pod nadzór policji.
Kuratorem masy upadłości mianowany został obrońca prywatny M. Egierski.

Ofiary.

Na opłatek dla ubogich.

Zamiast gwiazdki dla rodzeństwa
Miecio — kop. 15, Helenka — kop. 15,
Władzio — kop. 15 i Wandzia Osuchowscy — kop. 8.
Józef Kowalski 50 kop.
Miecio Kral 25 kop.

Największy wybór

Instrumentów muzycznych, gramofonów i płyt

oraz pełny asortyment **NUT** wszelkiego rodzaju

ZNAJDUJE SIĘ W SKŁADZIE:

J. M. KAMIENIECKIEGO 90. Piotrkowska 90.

Loteria.

Warszawa 20 grudnia.

Dzisiaj w ósmym dniu ciągnięcia V klasy 197 loterii Królestwa Polskiego padły następujące wygrane:

- 4,000 Rub. na nr. 10961.
- 2,000 Rub. na nr. 355, 1557, 11208
- 1,000 Rub. na nr. 261, 575, 6988
- 14563, 22633.
- 400 Rub. na nr. 4252, 5295, 6934
- 7718, 8568, 10598, 11651, 11861, 11958
- 14509, 15043, 16184, 15465, 18013, 20320
- 20886.
- 200 Rub. na nr. 3376, 3775, 5067
- 13775, 14262, 16297, 15638, 15847, 16904
- 17123, 19086, 22193, 22408, 23168.

!Hygiena twarzy i pielęgnowanie jej wdzięku (piękności)!

„MASCORRIDE”

(automasaż płynny)

Towarzystwa Akcyjnego S.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium

Mascorride usuwa zmarszczki, ściga rozszerzone pory skóry, wzmacnia tkanki mięśniowe, odmładza cerę i kształci szyję, podbródkę i karku. Stwarza on wdzięk, piękność i sprężystość konturów oraz matowo-białą, delikatną, aksamiowaną cerę.
Mascorride jest również środkiem nieporównanym dla pielęgnowania ciała i dusi.
Pochlebne opinie licznej i wykwiśniętej klienteli!

Cena flakonu „Mascorride” rb. 3, z przesyłką rb. 3,50 k.
Filja w Warszawie Graniczna 15, telefonu 55 40

wystrzegac się naśladownictw

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE:

Swiatłolecznicy i Roentgenowski

INSTYTUT D-RA S. KANTORA,

specjalisty chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopłciowych

ulica Krótka № 4. Telefonu № 19—41. 172 0 0

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świeżba, hemoroidy) **elektrolity** (radykałne usuwanie szpecących włosów), **masaż wibracyjny i pneumatyczny** podług prof. Zabłudowskiego (niemoc pletwiowa), **kaustyka**, usuwanie brodawek, **Endo i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.** Leczenie syphillisu „Ehrlich-Hata 606”.

Przyjmuje od 6—2 i od 6—9, dla pań od 5—6; osobna poczekalnia.

2 hale rybne na rogu ulic Wschodniej i Północnej.

Na święta Bożego Narodzenia

osłada różne gatunki ryb i świeżo śnieżyk, a także żywych

Handel ryb. Telef. 22-34.

Swiece newskie

Newskiego Stearynowego Towarzystwa w Petersburgu.

Dostać wszędzie!

Sklep z rybami

Wschodnia 38

Poleca na nadchodzące święta rozmaite gatunki żywych ryb jak: karpie, szczupaki, karasie, i t. in. po cenach niższych

L. Kaczmarek

Wschodnia 38

W sobotę sklep otwarty od 4-ej do 12-ej wiecz. 898—3—1

Poswiecenie Chanuki

W czwartek, d. 21-go b. m. o godz. 4 i pół. po poł. w gmachu szkolnym T-wa „Talmud Tora” odbędzie się uroczystość Poświęcenia „Chanuki” na którą niniejszem zaprasza. Zarząd Tow.

„Talmud = Tora”

Dla robotników

Wielkie ustępstwo

„Skóra-Angielska”

na męskie i dziecięce ubrania jest nie do zdarcia — Ostrzegamy że „Lwa-Skóra i Dabelska” jest bezwartościowym podrobieniem, koszt 40 kop.

Piotrkowska № 128 m. 13

Gimnazjum Łódzkie

1901!!

Proszę się kolegów, który konczyli Gimnazjum Łódzkie w roku 1901 o zgłoszenie się listownie Cegielniana 79 do kol. Szylera a bo do kolegi D-ra R. Glogera Zgierska 54, w celu omówienia kwestji koleżeńskieggo spotkania

928—2—1.

Polecam po cenach fabrycznych za gotówkę lub

NA RATY

Amerykańskie wyżymaczki (do bielzenia Maszyn do szycia. Maszynki naftowe „Primus”. Naczynia kuchenne aluminiowe. Gramofony i płyty. Łózka żelazne i niklowane. Materiał tapicerskie i siatkowe. Otomany, szeszlongi i kozetki. Umywalki z przyborami. Nakrycia stołowe plasterowane. Kołna MABLE DREWNIANE. Lustra. Dywany, Chodniki, Koldry, Linoleum oraz różne sprządy do domowego użytku, r.1215—30—1

Łódź

M. Rosen. Nawrot 14.

Potrzebny pokój z kuchnią

suchy i widny od stycznia

Wiadomość dla M. G. do N. Kurjera Łódzkiego.

879—3—1

UWAGA! Uwaga!

№ 91

Kaloszki petersburskie najnowszych fabryk, **Obuwie filcowe** i skórkowe wyrobu Petersb. T-wa

Mech. Dywany, Chodniki linoleumowe, Obrusy i laury ceratowe, artykuły po dróżne, zabawki oraz wszelkie **wyroby gumowe**

poleca w wielkim wyborze **J. Baumgarten** Piotrkowska 91

Ceny niebywale niskie!!!

Wszystkie roboty tapicerskie wykonuje akuracja i nitowanie!!!

NIEZRÓWNANE

Jako środek zapobiegawczy
i leczniczy przy katarze, chorobach gardzieli,
zapaleniu oskrzeli, influenzy, dychawicy,
rozedmie, i. t. p.

DOŚWIADCZENIE

nabyte po użyciu jednego tylko

**PUDEŁKA PRAWDZIWYCH
ANTYSEPTYCZNYCH**

Pastyłek VALDA

(Pastilles Valda)

przekona się o ich zdumiewającej skuteczności

Każde **PUDEŁKO** winno być
opatrzone w **BANDEROLĄ CZERWONĄ**

i nazwą

VALDA

Nabywać można we wszystkich aptekach
i składach aptecznych

Cena rs. 1.

Nasze **STALE** ceny zimowe na
BRYKIETY

są:

na wagę — od 1 Listopada:

rb. 1.35 za markę H. W. za korzec

„ 1.40 za markę C. W. na placu

na sztuki — jak dotychczas t. j.:

rb. 1.50 za markę H. W. za 100 sztuk

„ 1.60 za markę C. W. z dostawą do kuchni

Skład węgla

i drzewa p. f.

Przejazd 21 i 30a. Tel. 17-09 i 28-60.

„DRZEWO”

Karol Freigang,

FABRYKA SZCZOTEK I PENDZLI,
137 UL. PIOTRKOWSKA Nr. 137

poleca

dla zakupów świątecznych

swój skład specjalnie bogato zaopatrzone
w szczotki do porządków domowych, szczotki
do garderoby, kapeluszy i tualeto; miotłki
z włosia, omiataczki ręczne szczotki do
froterowania szczotki do omiatania dy-
wanów i t. p. oraz gustowne
słomianki w różnych cenach.

Polecam też najwy-
tworniejsze wyroby
stał. Solingen Do-
kładnie wykończ. Bez konkurencji! Najlepszy gatunek! Tanie ceny!

Dla wygody Sz. Publiczności otworzyłem w centrum
miasta przy ul. Cegielnianej Nr. 41

handel żywych ryb,

w którym można codziennie otrzymać różnorod-
ne świeże ryby po umiarkowanych cenach.

Przyjmuje się także zamówienia na wesela
bale. Wypełnienie punktualne i sumienne.

Z poważaniem

M. Kaczmarek

Cegielniana 41

Skład Futer

L. Pinkusi i Ska

teraz Zielona № 1.

Nr. telefonu 920.

Poleca

na nadchodzący
sezon zimowy
Wielki wybór

GOTOWYCH FUTER

Żakiety,

Garnitury,

Skórki, Blamy

i Czapki.

Przyjmuje się również obsta-
lunki i reparacje.

Ceny umiarkowane! Zielona 1.

1218-20-1

Potrzebny uczeń.

Do większego biura handlowo-
zremysłowego potrzebny uczeń
p elementarnem wykształceniu.
Oferty pod „A. H.” należy skła-
dać w redakcji niniejszego pisma.

53 rok istnienia
„Tygodnik Ilustrowany”
w roku 1912 wszystkim swoim prenumeratom daje
zupełnie bezpłatnie
Premium nadzwyczajne
Sybir, Wizje Przeszłości serja II-ga
Album Kartonów KONSTANTEGO GÓRSKIEGO, na
tle życia wygnańców syberyjskich.

Gorące przyjęcie przez najszersze koła polskie pierwszej serji
Sybiru zachęciło nas do wydania SERJI DRUGIEJ tego pięknego
pełnego uczucia albumu. Obrazy tak drogie polskiemu sercu po-
stają na zawsze w pamięci, dzięki przedziwnej poezji, którą snako-
mity ilustrator owił te narodowe wspomnienia.

W połączeniu z wydanym Albumem w r. z. „SYBIR” SERJA
I-SZA, bezpłatnie to premium stanowić będzie wspaniałą całość.

WARUNKI prenumeraty w Warszawie rocznie Rb. 8, półrocznie
Rb. 4, kwartalnie Rb. 2. Na prowincji rocznie Rb. 12, półrocznie
Rb. 6, kwartalnie Rb. 3. WARSZAWA, ul. ŻOGDA № 1.

Modny Fartuch

jest i będzie zawsze najpraktycz-
niejszym

podarunkiem **GWIAZDKOWYM**

**WIELKI WYBÓR OSTAT-
NICH NOWOŚCI**

POLECA

Specjalny Zakład Fartuchów

F. SCHILLER

ul. Długa 66. (w domu własnym)

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

Lecznica chorób skórnych wenerycznych
D-rów L. Falka, Z. Golca, M. Jelnickiego

ulica Wólczańska 36

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2—5 rb., ambu-
latorjum dla niezamożnych, 60 kop.

Leczenie promieniami **Roentgena**, lampą **Finca**
na i Kromayera i prądami o wysokim napięciu (**arsen-**
walizacja). Badanie krwi i mamek na **syfilis**.

Godziny przyjęć: od 8 — 9 rano, od 11 i pół do 1 i pół
w poł. i od 7 — 8; w niedziele święta od godz. 9—10
od 12 i pół do 1 i pół po południu Kobiety chore na choroby
skórne i weneryczne przyjmuje **p-ni Dr. Zand-Tenner-**
baum w poniedziałki, środy i piątki od 5 i pół do 6 i pół
145-0-

Zakład Fryzjerski
SALON DAMSKI i MĘSKI.
Przyjmuje się wszelkie roboty
w zakresie fryzjerstwa i perukar-
stwa wchodzące, oraz Manicure,
Polecamy dusy, wybór loków,
postępcie i warkoczy po bardzo
niskich cenach.

B-ja Starońscy
Piotrkowska № 47.
Telefon 2802 843-5-1

Młody człowiek

ze znajomością trzech języków
krajowych, ładnym charakterem
pisma, obeznany dobrze z wszel-
kimi czynnościami biurowymi
Przyjmuje odpowiednie zajęcia
do domn. Oferty „Nowy Kurjer
Łódzki” A. N. 34. 807--5-

Z powodu wyjazdu

Mieszkanie składające się z
6 pokoi, kuchni, dwóch pasaży
wszelkich wygod na II piętrze
od frontu do wyjącej od 1
Stycznia 1912 roku

Oglądać można od 12—4 p.p.
Dzieln. 20 nr. 1 910-3-1

Thiotymina

Aptekarza J. Humblet

Zatw. przez Urząd Lekarski Pa-
tersburski za № 6816,
Zalecany przez pp. Lekarzy z
zawodnym skutkiem jako środek
snakomity w przypadkach chorób
drog oddechowych, jak: katar
krtani, katar oskrzeli, katar
płuc, koklusz, kaszel. Pobudza
pokarmienie, wzmacnia organy trawi-
nia, a temsamem przyczynia się
do ogólnego polepszenia stanu
chorego.

Sposób użycia przy każdym
Sprzedaz u wyłacz. prze-
staw. na Ces. i Kr. Po-
S. M. Goldberga, Warszawa
Rynarska 6, oraz w aptekach
składach aptecznych

Przeciw Kaszlowi i Chrypce
lekarze polecają

FAY'A

Pracownia Socjalna

Warszawa, Pałacyk

Łądną we wszystkich aptekach i składach aptecznych

Towarzystwo Akc. Wydawnicze i Księgarsko-Handlowe

„Lektor”

Zarząd w Wilnie

Oddział Łódzki Piotrkowska 174, Telefon 25-77.

Sprzedaż książek na raty, począwszy od rubla miesięcznie.

Poleca: wydawnictwa polskie, rosyjskie i niemieckie w oprawach bibliotecznych ozdobnych, lub wytwornych.

Katalogi: wysyła się gratis i franco.

Poszukiwani zdolni ajenci.

851-3-1.

ED. SEILER

Pierwszorzędna fabryka fortepianów i pianin

Król. Pruskie medal Państwowy w dziedzinie przemysłu.

NAJWYŻSZE NAGRODY:

WITTENBERG	1869
KASSEL	1870
LINZ	1872
MOSKWA	1872
POZNAN	1872
WIEN	1873
FILADELFIA	1876
LINZ	1877
MELBOURNE	1881
AMSTERDAM	1883
NORYMBERGA	1886
BOLONIA	1888

NAJWYŻSZE NAGRODY:

MELBOURNE	1884
CHICAGO	1893
BERLIN	1896
GRAHAMSTOWN	1898
ZWICKAU	1900
CORE	1902
LANDSBERG	1905
TILSIT	1905
GÖRLITZ	1905
MEDJOLAN	1906
BERLIN	1907
DREZNO	1910

Wszelkie modele naszych fortepianów i pianin wykonują się na żądanie we wszystkich stylach, jako to: Empire, Rococco, Flamandzkie, Gotyckie, nowoczesne i t. d. Wszelkie instrumenty zaopatrzone w najlepsze mechanizmy repetycyjne, krzyżowe struny, oraz rami żelazne.

Dostawcy nadw. Król. Włoskiego i Wielk. księstwa Hesskiego.

Największa fabryka fortepianów na Szląsku Pruskiem.

FORTEPIANY I PIANINA SEILERA

odpowiadają w zupełności wszelkim wymaganiom nowoczesnym, odznaczając się sympatycznym tonem, oraz lekkim elastycznym rodzajem gry i nie osiągniętym przez żaden inny fabrykat. Chlubne świadectwa mistrzów przeszłości przewyższone zostały pochwałami największych artystów oraz rzeczoznawców doby obecnej. Forte-piany Seilera budzą zamiłowanie do gry i śpiewu.

PRZEDSTAWICIEL

na Król. Polskie —

Józef Grzegorzewski

Łódź,
Piotrkowska № 117
Telefon № 14-02

FABRYKA
biegnietz
Wilhelmstrasse

FILJA
Berlin W.
Schilistrasse 9.

FILJA
Wrocław
Gartenstr. 48-52

FILJA
Łondyn W.
Oxi r street

Dr. med. w. KOTZIN
ul. Piotrkowska 71.
Choroby serca i płuc
przyjmuje od 10-11. od 4-6 po poł.
Telefon nr. 21 19. 2388 10 1

Dr. Rabinowicz
CHOROBY GARDEŁA, NOSA,
I USZU.
3. ZIELONA 3.

Dr. M. Papierny
Akuszer i specjalista
chorób kobiecych.
Przyjmuje do 11 rano i od 4 i pół do
6 i pół po południu.
Ulica Południowa 23
Telefonu № 16.86 2640

Specjalista chorób włosów, skór-
nych (piegi i pryszcze na twarzy
etc.) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. Sznitkind
ul. Średnia nr. 2.
Leczenie elektrycznością i masa-
żem.
Przyjmuje od 8-2 po poł. i od
4 do 9 wiecz., dla dam od 4-5
po poł.

Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, włosów, (kos-
metyka) weneryczne, moczopłcio-
we i niemocy płciowej. Leczenie
syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-
Hata 606”

ulica POŁUDNIOWA № 2,
Przyjmuje chorych od 8 — 1 rano i od
4 — 9 po poł., panie od 5 — 6 po poł.
8674 0 0

Dr. L. Klaczkin
Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne,
choroby dróg moczowych.
Przyjmuje pod 8-1 rano i od
5-8 wiecz. dla pań od 4-5 po
południu. 7113-0

Dr. REJT
Średnia 5, powrót.
Sp.: Choroby skórne, wenerycz-
ne, kosmetyka lekarska. Lecze-
nie Syphilisu Salvarsanem „ER-
LICH-HATA 606” (interven).
Leczenie elektrycznością (elektro-
lizem) i masażem wibracyjnym.
Dla pań osobna poczekalnia.
Godziny przyjęć: od 8-1 rano i od 4-8
wiecz. W niedziele i święta 9-2 poł

SPECJALISTA
Chorób skornych, wenerycznych
i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ
powrót
Przy syphilisie stosowanie prep
„606”
Leczenie elektrycznością i masa-
żem wibracyjnym.
Zachodnia № 38
od 9-1 i od 6-8 dla pań od 5-6
w niedziele od 9 do 3. r. 1109 1 6

Dr. E. Szyldkret
Akuszerya i choroby kobiece.
Zachodnia 36 m. 7 także wejście
z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski)
Godz. przyj. 10¹/₂-12 rano i 4¹/₂-7 po

Dr. I. Lipszyc
Choroby dzieci mieszko-
obecnie Piotrkowska 106
Telefon 15 01,
Przyjmuje do 10 rano i od 4-
po południu.

Teatr „URANIA”.

PROGRAM od 16 do 31 Grudnia r. b.
ZDUMIEWAJĄCY PROGRAM.

Murzyńska Operetka
15 osób pod dyrekcją p. Garianda
z Filandelfji wykonają „Udany książę”
Murzyńska operetka ze śpiewami
i tańcami.

Re mare-Rilay
Mistyczna pantomina.

The Steward Com.
5 osób Komiczna scena pod nazwą
„Akrobaci na ulicy”.

M-r Angeli
Wirtuoz na rozmaitych instrumentach.

Stepnoj
Rosyjski humorysta ze swoją Cud-
Harmoniá.

Wojciech Wróblewski
Monologista polski, wykonawca ty-
pów miejskich.

B. Proctor
Angielska subretka.

URANIA-BIO wspaniała serja obra-
zów w kolorach.

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13.

Choroby skórne, weneryczne
i moczopłciowe.

Przyjmuje: od 9 — 11 g. rano
4 — 8 g. popoł. W niedziele
święta od 10 — 1 g. rano.
Telef. 26-26.

Dr. Litmanowicz

Krótká 12.
Choroby dróg moczowych
(pęcherza i nerek)
Gystoskopia i złybnikowanie
moczowodów.
Godz. przyjęć: od 8-10 i 4-7

SWIAT

Najbardziej popularna i rozpowszechniona w Polsce ilustracja artystyczna i aktualna, pod redakcją

Stefana Krzywoszewskiego

WYCHODZI W WARSZAWIE ROK 7-MY.

„Swiat”

liczy w szeregu swych współpracowników niemal wszystkich najwybitniejszych pisarzy polskich, ma zapewnione współpracownictwo wybitnych artystów malarzy, fachowo obznajmionych z techniką reprodukcyjną, posiada sieć oddziałów redakcyjnych i agencji we wszystkich miastach polskich, jak również w Petersburgu, Paryżu, Londynie, Wiedniu, Berlinie, Rzymie i Genowie. Jest i będzie nadal najzupełniejszą ilustrowaną kroniką życia polskiego i obcego.

Każdy stały prenumerator Swiata otrzymywać będzie za 8 rubl. rocznie

cztery wydawnictwa

- 1) **Swiat** tygodnik ilustrowany, zawierający 30 do 40 i więcej stron druku, oraz około 60 ilustracji, poświęcony literaturze, sztuce, nauce i sprawom społecznym.
- 2) **Romans i powieść**, tygodnik, drukujący powieści i nowele oryginalne i tłumaczone, poezje i przeglądy literackie. Romans i powieść kosztuje osobno 4 ruble rocznie.
- 3) **Specjalne premja artystyczne**, ozdobione wielobarwnymi ilustracjami. Każdy zeszyt kosztuje w oddzielnej sprzedaży rb. 1.50
- 4) **Turysta polski** nowe wydawnictwo miesięczne, z wyczerpująco prowadzonym działem informacji z zakresu podróżnictwa. „Turysta” kosztuje osobno 2 rb. rocznie.

W ciągu roku 1912 drukować będziemy oprócz całego szeregu prac najwybitniejszych polskich powieściopisarzy, dwie wielkie powieści, **Wacława Sieroszewskiego** p. t. „ZACISZE”, osnutą na tle życia wsi polskiej, oraz nową wielką powieść **Józefa Weysenhoffa**. Pierwsze specjalne premjum artystyczne ukaże się w Styczniu 1912 r. i poświęcone będzie całkowicie Rokowi 1812, jako w stuletnią rocznicę wyprawy Napoleona na Moskwę.

Każdy prenumerator „Swiata” będzie mógł nabywać po wyjątkowo zniżonej cenie wspaniałe wydawnictwo, mające się ukazywać w zeszytach od Stycznia 1912, ozdobione 300 kolor. ilustr. p. t. HISTORIA MALARSTWA. Prospekty wysyła adm. „Swiata”

PRZEDPLATA „SWIATA WYNOŚI, łącznie z „Romansem i Powieścią”, „Premjami specjalnymi” i „Turystą polskim”:

	Rocznie	Półrocznie	Kwartalnie
W Warszawie	— 8 rb.	4 rb. — kop.	2 rb. — kop.
Na prowincji	— 9 „	4 „ 50 „	2 „ 25 „
Za granicą	— 12 „	6 „ — „	3 „ — „

PRENUMERATA W AUSTRJI.

	8 Kor.
Kwartalnie	—
Półrocznie	— 12 „
Rocznie	— 24 „

Na przesyłkę premji specjalnych rocznie 50 hal.

ODDZIAŁ NA GALICJĘ:

Kraków, ulica Bonerowska Nr 12. FILJA we Lwowie, ulica Sapielny Nr 2.

Adres redakcji i administracji „Swiata”: Aleja Jerozolimska Nr 49.

Kantory „Swiata”: W Warszawie, Sienna 2a, W ŁÓDZI Biuro dzienników i ogłoszeń „Promień”, ul. Piotrkowska, 81. W Ameryce, T. A. E. Polish Book Importing Co. New-York, 83, second Ave.

Wydawcy: Akc. Tow. Wydawnicze „SWIAT”. Redaktor: Stefan Krzywoszewski. Redaktor odpowiedzialny na Galicję: Antoni Chołoniewski, Kraków, ulica Bonerowska 12.

Skład towarów kolonialnych

M. S. Gaganaszwili

ul. Konstantynowska 13.

Wina: Węgierskie, Francuskie, Heńskie, Kahetyńskie, Krymskie,

Koniaki i likery warszawskich ruskich i zagranicznych firm. Świeży Kawior

Ryby wędzone Węgorskie, Łosiosie, sigi; Delikatesy

Herbiki z rabatem, czekoladki i karmelki i t. d. i t. d. najtaniej dostać można w składzie win koniaków i likierów

M. S. Gaganaszwili Konstantynowska 13.

Zarząd Stowarzyszenia

Wzajemnej Pom. Pracowników Handlowych m. Łodzi

(Długa 45)

zawiadamia p.p. członków, że Kancelarja codziennie, za wyjątkiem niedziel i świąt, przyjmuje w godzinach biurowych zapisy na uczestników nowopowstałej przy Stow. Kasy Pożyczkowo Oszczędnościowej.

UWAGA. O ile do 1 stycznia 1912 r. zgłosi się 20 uczestników, zwołane będzie organizacyjne zebranie, celem wyboru władz Kasy. r1560—4—1.

Jedyny w swoim rodzaju, samodzielnie działający

środek do prania jest **PERSIL**.

Bez pracy, bez tarcia, bez mydła, bez chlorku, tylko jednorazowe gotowanie 1/4 — 1/2 godziny i bielizna gotowa kwiecisto biała.

Persil dezynfekuje i daje bieliźnie zapach świeżości pod gwarancją nieszkodliwości. **Spróbujcie, a przekonacie się!**

Dostać można wszędzie. 848—101

Wyłączne przedstawicielstwo i skład: Warszawa, Ogrodowa 27, **S. G. Gatyński**.

Wydawca Antoni Książek.

Ogłoszenia drobne.

A.A.A. Podaje do wiadomości Szanownej Klienteli. Wielka wyprzedaż przedświąteczna mebli tapicersko stolarskich w wielkim wyborze po cenach znacznie zniżonych. Upieram się prosić zwiedzić mój zakład Mikszewski Nawrot 37. 802—1

AAA. Zubardzkie Tow. Wzajemnego kredytu Aleksandrowska 6, załatwia wszelkie bankowe operacje i płaci od lokacji 6% Biuro otwarte od 9—3. Poniedziałki i czwartki biuro otwarte od 6 do 8 wiecz. 1508—8—1

Do wynajęcia pokój i kuchnia od 1 lub 14 stycznia. Zielona 40. 854—3—2

Do sprzedania kilkanaście e-b czek kapusty i ogórków kwaszonych oraz kilkanaście korcy koks u Łagiewnicka 26, Witkowski. 861—30—1

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania, Dzielna 31 m 9.

Gospodarstwo 11-to morgowe z budynkami na Bank opał na miejscu sprzedam tanio byle zaraz, Wiadomość ul. Franciszkańska 79, m. 15 u Kasprzaka. 916—3—1

Gramofony, płyty, najświeższe koledy, po bardzo niskich cenach za gotówkę i na raty przyjmuję także reperacje. Długa 64 przy Benedykta Ryńskiego. 917—5—1

Jest cegła do sprzedania z rozebranej fabryki bardzo tanio: w fabryce Luriego, ul. Średnia Nr 81. Wiadomość na miejscu B. Rudzki. 558—14—1

Korektor Stroićel Sobczyński przyjmuje zamówienia na strojenia fortepianów pianin w mieście i na wyjazd. Pańska 4 m. 8. 906 8 1

Laika fryzjerska z aparatem do obracania do sprzedania. Zawadzka 3, Z eliński. r1520—8

Maszynę bębnową i krawiecką za 19 rb. sprzedam tanio Złota 3 m. 47. 701—6—1

Poszukuje się siróza. Wiadomość Andrzeja 41 m. 41 od 6-ej wieczorem. 885—3—

Prośby. Zestawiam wszelkie prośby, zażalenia, skargi i t. p. do instytucji sądowych i administracyjnych i przyjmuję weksle protest. do inkasa, również paszporty zagraniczne M. BAUM, ul. Piotrkowska 31.

Wielki wybór ładnych choinek, duża ilość zdalnych do większych lokali i dekoracji Górny Rynek przy kinematografie „Kometa”. 841—6—1

Zagraniczne paszporty, widy, wize, paszporty u konsula załatwiam szybko D. Krugman, Andrzeja 88 m. 7. 871—3—1

Zaginął paszport wydany z Tomaszowa pow. Brzezińskiego gub. piotrkowskiej na imię Hawy Waks. 909—3—1

Zaginął weksel na rb. 25 kop 50 wystawiony przez Szperlinga na zlecenie I. M. Jakóbowicz płatny dnia 25 kwietnia 1912 r. Zastrzeżenie zrobione. Łaskawy znalazca zechce takowy oddać J. Rotkopiowi. Zawadzka 27. 919—4—1

Zaginął paszport na imię Wójcika wydany z magistratu m. Pabjanic. 917—

Zaginął paszport, wydany w gm. Wośniów, gub. radzkiej, na imię Chai Fridman 927—

Zaginął paszport, wydany w gm. Barczew, pow. sierpeckiego, gub. kaliskiej, na imię Antoniego Tomczaka. 92

Zaginął pies—dog duży miedogawaty. Łaskawy znalazca odprowadzi Radogoszcz ul. białą 11, Moszkowicz. 92

Zęby sztuczne stare mogą być zniszczone złoto, platyna, puje płacę po 15 kop. za Furmański. Bałuty Zawadzka 13—6 dom Pikały 822—

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Ludwika Kaslerbrechta, na imię Antego Wnuka. 980—

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Wink Getner, na imię Szprincera Sylmana. 981—

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Latuswicza i S-ki, na imię Antego Wotos. 932—

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Hirsza na imię Leona Rogalińskiego. 933—

Zaginął paszport, wydany z Jusznowskiej Wolości, grodzieńskiej, na imię Janusza raszuka. 934—

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki J. Kubiłata, na imię Tomasza D. 936—

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Lik bera, na imię Teofila W. 987—

Papier gazetowy na funty do sprzedania. Domość w kantorze „Kuchnia Zachodnia 37.

W drukarni St. Książka, Zachodnia 37.

Redaktor: Jan Garlikowski